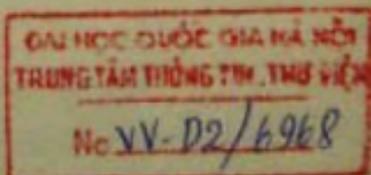

959.7
NG-K
2003

NGUYỄN ĐỨC KHẢ

LỊCH SỬ QUẢN LÝ ĐẤT ĐAI

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI

Mục lục

	<i>Trang</i>
Danh mục hình và bảng	9
Danh mục chữ viết tắt	11
Lời nói đầu	13
Phần I Lịch sử quản lý đất đai thế giới	17
Chương 1	
Sự xuất hiện của loài người. Quá trình sử dụng đất đai và sự ra đời của nghiệp vụ địa chính	17
1.1. Sự xuất hiện của loài người	17
1.2. Quá trình sử dụng đất đai và sự hình thành khái niệm sở hữu	19
1.3. Sự ra đời của nghiệp vụ địa chính	23
Chương 2	
Địa lý lịch sử và chính sách đất đai của các nhà nước cổ đại	29
2.1. Ai Cập cổ đại và các chính sách đất đai	31
2.2. Luông Hà, Babilon cổ đại và chính sách đất đai	34
2.3. Ấn Độ cổ đại và chính sách đất đai	37

2.4.	Trung Quốc cổ đại và chính sách đất đai	41
2.5.	Hy Lạp cổ đại và chính sách đất đai	43
2.6.	La Mã cổ đại và chính sách đất đai	45

Chương 3

Quản lý đất đai thời phong kiến và sự phát triển, phân hoá địa chính thời tư bản và hiện đại

3.1.	Quản lý đất đai thời phong kiến	51
3.1.1.	Quản lý đất đai của nhà nước phong kiến Trung Quốc	52
3.1.2.	Quản lý đất đai của nhà nước phong kiến Franc (Tây Âu)	58
3.2.	Sự phát triển, phân hoá địa chính thời tư bản và hiện đại	65
3.2.1.	Sự phát triển địa chính ở Pháp	67
3.2.2.	Sự phát triển địa chính ở Italia	70
3.2.3.	Sự phát triển địa chính của CHLB Đức	72
3.2.4.	Sự phát triển địa chính đặc thù ở một số nước châu Âu	74
3.2.5.	Liên minh châu Âu (EU) và một nền địa chính thống nhất trong tương lai	80
3.2.6.	Sự phát triển địa chính ở CHLB Nga	85
3.2.7.	Sự phát triển địa chính ở nước Mỹ	87
3.2.8.	Sự phát triển địa chính ở Australia...	93
3.2.9.	Sự phát triển địa chính ở Trung Quốc	

3.2.10. Sự phát triển địa chính ở Thái Lan	100
Phần 2 Lịch sử quản lý đất đai Việt Nam	107
Chương 4	
Khái quát địa lý lịch sử và địa lý hành chính các vùng đất Việt Nam	107
4.1. Việt Nam thời kỳ tiền sử	107
4.2. Khái quát địa lý lịch sử và hành chính vùng Đông bằng Bắc Bộ, Trung du và Miền núi phía bắc	109
4.2.1. Đông bằng và Trung du Bắc Bộ	109
4.2.2. Vùng núi phía bắc	127
4.3. Khái quát địa lý lịch sử và hành chính vùng đất Thuận Quảng, Nam Trung Bộ và Tây Nguyên	128
4.3.1. Thuận Quảng và Nam Trung Bộ	128
4.3.2. Vùng đất Tây Nguyên	133
4.4. Khái quát địa lý lịch sử và hành chính vùng đất Đông và Tây Nam Bộ	134
Chương 5	
Chính sách quản lý đất đai của các nhà nước phong kiến Việt Nam	141
5.1. Chính sách ruộng đất thời kỳ sơ sử	141
5.1.1. Nhà nước Văn Lang - Âu Lạc	141
5.1.2. Nhà nước đô hộ Nam Việt	146
5.2. Chính sách ruộng đất của các nhà nước đô hộ phong kiến trong 1000 năm Bắc thuộc	147
5.2.1. Nhà Hán đến nhà Tùy	147

5.2.2.	Nhà Đường	149
5.3.	Các chính sách ruộng đất của các nhà nước phong kiến tự chủ đầu tiên ở Việt Nam	150
5.3.1.	Chính quyền tự chủ họ Khúc - Đường - Ngô	151
5.3.2.	Các nhà nước Đinh - Tiền Lê	152
5.4.	Quản lý đất đai của các nhà nước Lý - Trần - Hồ	156
5.4.1.	Nhà Lý —	157
5.4.2.	Nhà Trần —	163
5.4.3.	Nhà Hồ —	171
5.5.	Chính sách đất đai thời Lê (Hậu Lê) —	174
5.5.1.	Thời Lê Sơ	174
5.5.2.	Thời Lê Mạt (1533-1786)	180
5.6.	Chính sách đất đai thời nhà Nguyễn —	189
5.6.1.	Công trình đo đạc, thành lập địa bạ — trên quy mô toàn quốc	189
5.6.2.	Chính sách khai hoang và phát triển quỹ đất công	192
5.6.3.	Chính sách phong cấp ruộng đất và phép quản điền	194
5.6.4.	Pháp luật đất đai của nhà Nguyễn	196
5.6.5.	Chính sách tô thuế ruộng đất của nhà Nguyễn	200
5.6.6.	Chính sách khuyến nông	202
Chương 6		
Quản lý đất đai thời cận - hiện đại		
(từ năm 1858 đến nay)		
6.1.	Quản lý đất đai thời thuộc Pháp (1858-1954)	205
6.1.1.	Các chính sách đất đai	207

6.1.2	Tổ chức và hoạt động địa chính	211
6.1.3	Pháp luật đất đai	220
6.2	Chính sách quản lý đất đai ở miền Nam thời Mỹ-Ngụy (1954-1975)	225
6.2.1	Tổ chức và hoạt động địa chính	225
6.2.2	Chính sách "Cải cách điền địa" của chính quyền Ngô Đình Diệm	228
6.2.3	Luật "Người cày có ruộng" của chính quyền Nguyễn Văn Thiệu	232
6.3	Chính sách và quản lý đất đai — thời nhà nước VNDCCH và CHXHCNVN	234
6.3.1	Thời kỳ nhà nước VNDCCH (1945-1975)	234
6.3.2	Thời kỳ nhà nước CHXHCN Việt Nam (1975 đến nay)	240
	Tài liệu tham khảo	251